

دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون

دفتر مطالعات و توسعه آموزش پرستاری و مامایی

دانشکده پرستاری و مامایی

رشته: پرستاری

طرح درس: پرستاری مراقبت های ویژه

مقطع تحصیلی: کارشناسی

تعداد واحد: ۳ واحد	نظری: ۳ واحد	عملی:
نام مدرس: مریم میرزایی	نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲	
تاریخ شروع: ۱۴۰۱/۱۱/۳۰	تاریخ اتمام: ۱۴۰۲/۳/۳۰	
روز / ساعت برگزاری کلاس: یکشنبه ها: ۸-۱۰ و یکشنبه ها: ۱۰-۱۲		

شرح درس: این درس شامل مراقبت های پرستاری اختصاصی از بیماران بستری در بخش مراقبت های ویژه است. محتوی درس پرستاری مراقبت ویژه دانشجویان کمک می کند ضمن تلفیق دانش و مهارت های فراگرفته، با بهره گیری از نظریه ها و مفاهیم پرستاری و کاربرد مهارت های تفکر خلاق، امر مراقبت از مددجویان بزرگسال و سالمند نیازمند به مراقبت های ویژه پرستاری را مبتنی بر اصول اخلاقی به عهده گیرد.

هدف کلی: آشنا کردن دانشجویان با اصول مراقبت های پرستاری در بخش های مراقبت ویژه با به کار گیری آموخته ها در بررسی نیازهای بیماران بدحال، تصمیم گیری مناسب و انتخاب اولویت های مراقبتی در بیماران مبتلا به اختلالات قلبی- عروقی، تنفسی و کلیوی و یا نارسایی عملکرد چند ارگانی با تاکید بر اصول مراقبت در مراحل حاد و تحت حاد، نوتوانی و آموزش به بیمار و خانواده آن ها.

شماره جلسه	عنوان جلسه	نام مدرس	اهداف رفتاری	روش آموزش (آنلاین/آفلاین/ترکیبی)	نحوه ارزشیابی جلسه	نوع تکلیف و مهلت ارائه و نمره	محتوای کمک آموزشی
اول	کلیات بخش ویژه	میرزائی	دانشجو قادر باشد: ۱- سیستم مراقبت ویژه شامل محیط فیزیکی بخش، وسایل و تجهیزات الزم (محرک های محیطی موجود در بخش های ویژه و کنترل آن ها را شرح دهد ۲- آنا تومی و فیزیولوژی قلب را شرح دهد ۳- تست های مرتبط با بیماری قلب را شرح دهد.	حضور	پرسش و پاسخ. بحث گروهی	-----	شیری، حسین. نیکروان مفرد، ملاحت. اصول مراقبتهای ویژه در ICU.CCU دیالیز. تهران:نور دانش، ۱۴۰۰.
دوم	آشنایی با الفبای نوار قلب	میرزائی	دانشجو قادر باشد: ۱. انواع امواج قلبی (P,QRS,T) را با مقادیر نرمال بر روی نوار قلب به درستی تشخیص دهد ۲. انواع فواصل (PR, ST, QT و...) را با مقادیر نرمال بر روی نوار قلب به درستی تشخیص دهد ۳. انواع ریتم های قلبی را شرح دهد ۴. انواع روش های محاسبه ریت قلبی را شرح دهد ۵. محور قلب را بر روی نوار قلب تعیین کند	حضور	بحث گروهی	تمرین بر روی نوار قلب	شیری، حسین. نیکروان مفرد، ملاحت. اصول مراقبتهای ویژه در ICU.CCU دیالیز. تهران:نور دانش، ۱۴۰۰.
سوم	دیس ریتمی های دهلیزی	میرزائی	دانشجو قادر باشد: ۱. PAC را بر روی نوار قلب به درستی تشخیص و تمام خصوصیات آن را شرح دهد. ۲. PSVT را بر روی نوار قلب به درستی تشخیص و تمام خصوصیات آن را شرح دهد.	حضور	بحث گروهی	تمرین بر روی نوار قلب	شیری، حسین. نیکروان مفرد، ملاحت. اصول مراقبتهای ویژه در ICU.CCU

				۳. AF را بر روی نوار قلب به درستی تشخیص و تمام خصوصیات آن را شرح دهد. ۴. فلوتر دهلیزی را بر روی نوار قلب به درستی تشخیص و تمام خصوصیات آن را شرح دهد.			دیالیز. تهران:نور دانش، ۱۴۰۰.
چهارم	دیس ریتمی های بطنی	میرزائی	دانشجو قادر باشد: ۱. PVC را بر روی نوار قلب به درستی تشخیص و تمام خصوصیات آن را شرح دهد. ۲. VT را بر روی نوار قلب به درستی تشخیص و تمام خصوصیات آن را شرح دهد. ۳. تورسید دی پوینت را بر روی نوار قلب به درستی تشخیص و تمام خصوصیات آن را شرح دهد. ۴. فلوتر بطنی را بر روی نوار قلب به درستی تشخیص و تمام خصوصیات آن را شرح دهد. ۵. VF را بر روی نوار قلب به درستی تشخیص و تمام خصوصیات آن را شرح دهد. ۶. ریتم اسکپ بطنی را بر روی نوار قلب به درستی تشخیص و تمام خصوصیات آن را شرح دهد.	حضور	بحث گروهی	تمرین بر روی نوار قلب	شیری، حسین. نیکروان مفرد، ملاحظه. اصول مراقبت‌های ویژه در ICU.CCU دیالیز. تهران:نور دانش، ۱۴۰۰.
پنجم	آنژین صدری	میرزائی	دانشجو قادر باشد: ۱. ریسک فاکتورهای آنژین صدری را نام ببرد ۲. انواع آنژین صدری و درمان های مربوطه را شرح دهد ۳. تغییرات الکتروکاردیوگرام انواع آنژین صدری را بر روی نوار قلب توضیح دهد.	حضور	بحث گروهی	تمرین بر روی نوار قلب	شیری، حسین. نیکروان مفرد، ملاحظه. اصول مراقبت‌های ویژه در ICU.CCU دیالیز. تهران:نور

دانش، ۱۴۰۰.							
شیری، حسین. نیک‌روان‌مفرد، ملاحظه. اصول مراقبت‌های ویژه در ICU.CCU دیالیز. تهران: نور دانش، ۱۴۰۰.	تمرین بر روی نوار قلب	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. علایم بالینی، تغییرات آزمایشگاهی و تغییرات فیزیولوژیک قلب حین انفارکتوس میوکارد را توضیح دهد. ۲. تغییرات نوار قلب را در مراحل مختلف انفارکتوس به درستی بر روی نوار قلب شرح دهد. ۳. انفارکتوس میوکارد را بر اساس نواحی مختلف درگیر در قلب بر روی نوار قلب تشخیص دهد. ۴. مراقبت‌های پرستاری اورژانسی در انفارکتوس بطن چپ و راست را شرح دهد. ۵. انواع داروهای مورد استفاده در انفارکتوس را توضیح دهد.	میرزائی	انفارکتوس میوکارد	ششم و هفتم
شیری، حسین. نیک‌روان‌مفرد، ملاحظه. اصول مراقبت‌های ویژه در ICU.CCU دیالیز. تهران: نور دانش، ۱۴۰۰.	تمرین بر روی نوار قلب	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. انواع اختلالات هدایتی قلبی را نام ببرد ۲. ویژگی انواع اختلالات هدایتی (گره SA، AV، و اختلالات هدایتی داخل قلبی) را بر روی نوار قلب تشخیص و توضیح دهد ۳. بزرگی دهلیز چپ و راست، بطن چپ و راست را بر روی نوار قلب تشخیص دهد.	میرزائی	اختلالات هدایتی قلبی و هایپر تروفی ها	هشتم
شیری، حسین. نیک‌روان‌مفرد، ملاحظه. اصول	تمرین با پیس میکر دستگاه دیفبریلاتور	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. کاربرد پیس‌میکر را در انواع اختلالات شرح دهد. ۲. انواع پیس‌میکر دهلیزی، بطنی و دهلیزی-بطنی را	میرزائی	پیس‌میکر	نهم

مراقبت‌های ویژه در ICU.CCU دیالیز. تهران: نور دانش، ۱۴۰۰.				شرح دهد ۳. پیس میکر را بر روی نوار قلب تشخیص دهد ۴. مراقبت‌های پرستاری از بیمار دارای پیس میکر را شرح دهد			
ذوالفقاری، میترا. بهرام‌نژاد، فاطمه. مراقبت‌های پرستاری در بخش‌های مراقبت ویژه. تهران: بشری. ۱۳۸۹	عفونت‌های دیده شده در حین کارآموزی‌های ویژه را بررسی و سر کلاس در مورد آن‌ها بحث شود	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. انواع عفونت‌های شایع در بیماران بستری در بخش‌های مراقبت ویژه و مراقبت‌های پرستاری مربوطه را شرح دهد. ۲. انواع روش‌های پیشگیری از عفونت را توضیح دهد و در بالین به کار ببرد.	میرزائی	کنترل عفونت در بخش‌های مراقبت ویژه	دهم
ذوالفقاری، میترا. بهرام‌نژاد، فاطمه. مراقبت‌های پرستاری در بخش‌های مراقبت ویژه. تهران: بشری. ۱۳۸۹	-----	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. مراقبت‌های پرستاری در مراقبت از چشم و دهان بیمار بستری در بخش‌های مراقبت ویژه را شرح دهد		مراقبت از چشم و دهان	یازدهم
شیری، حسین. نیک‌روان‌مفرد، ملاح. اصول مراقبت‌های ویژه در ICU.CCU	-----	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. انواع روش‌های اکسیژن‌تراپی را شرح دهد ۲. سطوح هیپوکسی را به همراه علایم بیمار در هر سطح توضیح دهد.	میرزائی	اکسیژن درمانی	دوازدهم

دیالیز. تهران:نور دانش، ۱۴۰۰.							
شیری، حسین. نیکروان مفرد، ملاحظه. اصول مراقبت‌های ویژه در ICU.CCU. دیالیز. تهران:نور دانش، ۱۴۰۰.	با دادن چند کیس بتواند بر اساس شرایط بالینی بیمار مد و اجزای تنظیمی دستگاه را تنظیم کند.	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. کاربرد دستگاه ونتیلاتور و شرایط بالینی لازم را توضیح دهد. ۲. انواع مدهای ونتیلاتور را شناخته و به درستی دستگاه را تنظیم کند. ۳. آیتم های ونتیلاتور (RR, FIO2, VT, I/E,....) را به درستی بر روی دستگاه ونتیلاتور بر اساس شرایط بیمار و مد انتخابی تنظیم کند ۴. مراقبت های پرستاری از بیمار تحت تهویه مصنوعی را توضیح دهد ۵. انواع روش جداسازی از دستگاه و شرایط جداسازی را شرح دهد	میرزائی	تهویه مصنوعی	سیزدهم و چهاردهم
شیری، حسین. نیکروان مفرد، ملاحظه. اصول مراقبت‌های ویژه در ICU.CCU. دیالیز. تهران:نور دانش، ۱۴۰۰.	در بیمارستان بیماران دچار اختلالات اسید و باز را شناسایی و حداقل هر گروه راجب به یک مورد در کلاس بحث نمایند.	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. انواع سیستم های تنظیم اسید و باز در بدن را نام ببرد. ۲. اسیدوز متابولیک را توضیح داده و شرایط ایجاد و درمان آن را شرح دهد. ۳. اسیدوز تنفسی را توضیح داده و شرایط ایجاد و درمان آن را شرح دهد. ۴. الکالوز تنفسی را توضیح داده و شرایط ایجاد و درمان آن را شرح دهد.	میرزائی	اختلالات اسید و باز	پانزدهم

				۵. آلكالوز متابوليك را توضيح داده و شرايط ايجاد و درمان ان را شرح دهد.			
شانزدهم	تفسير گازهاى خون شريانى	ميرزائى	دانشجو قادر باشد:	۱. تست الن و نمونه گيرى را با تمام شرايط به درستى انجام دهد ۲. مراحل تفسير گازهاى خون شريانى را بر روى برگه ABG شرح دهد. ۳. اختلالات جبران نشده، در حال جبران و جبران كامل را به درستى بر روى برگه ABG شرح دهد.	حضورى	بحث گروهى	چند نمونه نتيجه ABG را سر كلاس مورد بحث گروهى قرار دهند.
هفدهم	مانيتورينگ هموديناميك	ميرزائى	دانشجو قادر باشد:	۱. CVP را به درستى بر بالين بيمار اندازه گيرى و تفسير كند ۲. IBP را با شرايط اندازه گيرى شرح دهد و نمودار حاصله را توضيح دهد ۳. PAP را با شرايط اندازه گيرى شرح دهد ۴. روش ترموديلوشن را براى محاسبه CO توضيح دهد ۵. مقادير مختلف CI را توضيح دهد	حضورى	بحث گروهى	-----
هجدهم	انواع آسيب هاى مغزى	ميرزائى	دانشجو قادر باشد:	۱. خونريزى SDH را با ذكر خصوصيات بر روى سى تى بيمار تشخيص دهد ۲. خونريزى EDH را با ذكر خصوصيات بر روى سى تى بيمار تشخيص دهد ۳. خونريزى SAH را با ذكر خصوصيات بر روى سى تى	حضورى	بحث گروهى	از انواع اسيب هاى مغزى بسترى در كاراموزى ICU عكس تهيه كرده و سر كلاس در مورد انها بحث كنند.
				شهركى واحد، عزيز. معصومى، غلامرضا. رضوانى فرهاد. تروماها براى فوريت هاى پزشكى. تهران:			

جامعه نگر. ۱۴۰۰				بیمار تشخیص دهد ۴. کوفتگی و تکان مغزی را با علایم بالینی بیمار شرح دهد ۵. BSF را با ذکر علایم بالینی بیمار شرح دهد			
شیری، حسین. نیکروان مفرد، ملاحت. اصول مراقبتهای ویژه در ICU.CCU دیالیز. تهران: نور دانش، ۱۴۰۰.	با دادن چند کیس مختلف , GCS FOUR بیمار را محاسبه کنند.	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. GCS را به درستی بر بالین بیمار اندازه گیری کند. ۲. FOUR را به درستی بر بالین بیمار اندازه گیری کند. ۳. معیار آرام سازی بی قراری ریچموند را به درستی بر بالین بیمار اندازه گیری کند.	میرزائی	سیستم های امتیازبندی بیماران در ICU	نوزدهم
ذوالفقاری، میترا. بهرام نژاد، فاطمه. مراقبتهای پرستاری در بخشهای مراقبت ویژه. تهران: بشری. ۱۳۸۹	چند نوع زخم بستر مشاهده شده حین کارآموزی های مختلف را گزارش دهند.	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. شرایط مستعد کننده زخم بستر را در بخش ویژه شرح و بررسی کند ۲. مراحل ایجاد زخم بستر را در بالین شناسایی کند ۳. مراقبت لازم در هر مرحله را شرح دهد ۴. معیار برادن برای تشخیص زخم بستر را توضیح دهد	میرزائی	زخم بستر در ICU	بیستم
ذوالفقاری، میترا. بهرام نژاد، فاطمه. مراقبتهای پرستاری در بخشهای مراقبت	-----	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. بیماران مستعد سوء تغذیه در ICU را شناسایی کند. ۲. انواع روش های تغذیه و مراقبت های پرستاری مربوطه را شرح دهد. عوارض تغذیه نامناسب در بخش ویژه را شرح دهد		تغذیه در ICU	بیست و یکم

ویژه. تهران: بشری. ۱۳۸۹							
شیری، حسین. نیکروان مفرد، ملاحظت. اصول مراقبت‌های ویژه در ICU.CCU دیالیز. تهران:نور دانش، ۱۴۰۰.	-----	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. انواع نارسایی کلیه را با ذکر خصوصیات مربوطه شرح دهد ۲. مراحل نارسایی حاد کلیه را توضیح دهد ۳. یافته‌های آزمایشگاهی در هر نارسایی را شرح دهد	نارسایی حاد و مزمن کلیه	بیست و دو	
شیری، حسین. نیکروان مفرد، ملاحظت. اصول مراقبت‌های ویژه در ICU.CCU دیالیز. تهران:نور دانش، ۱۴۰۰.	-----	بحث گروهی	حضور	دانشجو قادر باشد: ۱. همودیالیز را به همراه اصول صحیح آن توضیح دهد ۲. دیالیز صفاقی را به همراه اصول صحیح آن توضیح دهد ۳. روش‌های دستیابی عروقی را نام ببرد	درمان‌های جایگزین کلیه	بیست و سه	
شیری، حسین. نیکروان مفرد، ملاحظت. اصول مراقبت‌های ویژه در ICU.CCU دیالیز. تهران:نور دانش، ۱۴۰۰.	-----	بحث گروهی	حضور	۱. مراقبت‌های پرستاری از بیماران را توضیح دهد ۲. عوارض حاد و مزمن دیالیز را شرح دهد ۳. رژیم غذایی بیماران تحت دیالیز خونی را شرح دهد ۴. کفایت دیالیز در بیماران تحت همودیالیز را محاسبه کند ۵. انواع دیالیز صفاقی را شرح دهد ۶. مراقبت‌های مربوط به بیمار دیالیز صفاقی را شرح دهد	دیالیز صفاقی	بیست و چهار	

تقویم ترمیک

شماره جلسه	عنوان درس	تاریخ	اهداف جلسه
اول	کلیات بخش ویژه	۱۴۰۱/۱۱/۳۰	دانشجو باید بتواند با محیط بخش های ویژه و آناتومی و فیزیولوژی قلب و تست های تشخیصی مرتبط با قلب و عاظم و نشانه های مشکلات قلبی آشنا شود
دوم	آشنایی با الفبای نوار قلب	۱۴۰۱/۱۱/۳۰	دانشجو بتواند انواع امواج و فواصل در نوار قلب را با ذکر فواصل نرمال بشناسد، محور قلبی را تعیین و انواع ریتم ها و نحوه محاسبه ریت قلبی را بداند
سوم	دیس ریتمی های دهلیزی	۱۴۰۱/۱۲/۷	دانشجو بتواند انواع دیس ریتمی های شایع دهلیزی را بشناسد
چهارم	دیس ریتمی های بطنی	۱۴۰۱/۱۲/۷	دانشجو بتواند انواع دیس ریتمی های شایع بطنی را بشناسد
پنجم	آنژین صدری	۱۴۰۱/۱۲/۱۴	آشنایی با مراقبت های ویژه در بیماری های عروق کرونر) انواع آنژین صدری، انفارکتوس میوکارد(با ذکر عاظم و نشانه ها)رایان کند.
ششم و هفتم	انفارکتوس میوکارد	۱۴۰۱/۱۲/۱۴	دانشجو با انفارکتوس میوکارد بر اساس تفسیر نوار قلب (مراحل MI، انواع MI بر اساس نواحی درگیر، MI بطن راست و پستریورو....) آشنا شود دانشجو با انفارکتوس میوکارد به صورت بالینی (تظاهرات، یافته های آزمایشگاهی و مراقبت های پرستاری) آشنا شود
هشتم	اختلالات هدایتی قلبی و هایپر تروفی ها	۱۴۰۱/۱۲/۲۱	دانشجو با انواع اختلالات هدایتی داخل گره ای و داخل قلبی بر روی نوار قلب آشنا شود دانشجو با انواع اختلالات بزرگی دهلیز چپ و راست و هایپر تروفی بطن چپ و راست آشنا شود
نهم	پیس میکر	۱۴۰۱/۱۲/۲۱	آشنایی دانشجو با انواع پیس میکر و مراقبت های پرستاری آن

دهم	کنترل عفونت در بخش های مراقبت ویژه	۱۴۰۲/۱/۲۰	آشنایی با اصول کنتر عفونت و انواع عفونت و روش های کنترل عفونت در بخش های مراقبت ویژه
یازدهم	مراقبت از چشم و دهان	۱۴۰۲/۱/۲۰	آشنایی با مراقبت های پرستاری از چشم و دهان در بخش های مراقبت ویژه
دوازدهم	اکسیژن درمانی	۱۴۰۱/۱/۲۷	آشنایی با انواع روش های اکسیژن تراپی و علایم هیپوکسی
سیزدهم و چهاردهم	تهویه مصنوعی	۱۴۰۱/۱/۲۷	آشنایی با دستگاه ونتیلاتور و نحوه تنظیم آن
پانزدهم	اختلالات اسید و باز	۱۴۰۲/۲/۱۰	آشنایی با انواع اختلالات اسیدوز و آلکالوز تنفسی و متابولیک و روش های درمانی مربوطه
شانزدهم	تفسیر گازهای خون شریانی	۱۴۰۲/۲/۱۰	آشنایی با روش تفسیر گاز خون شریانی و اجزای آن
هفدهم	مانیتورینگ همودینامیک	۱۴۰۲/۲/۱۷	آشنایی با انواع روش های اندازه گیری وضعیت همودینامیو بیمار در بخش های ویژه
هجدهم	انواع آسیب های مغزی	۱۴۰۲/۲/۱۷	آشنایی با انواع آسیب های مغزی (خونریزی ها و شکستگی ها) در اثر تروما
نوزدهم	سیستم های امتیازبندی بیماران در ICU	۱۴۰۲/۲/۲۴	آشنایی با انواع معیارهای اندازه گیری سطح هوشیاری و آرامسازی -بی قراری بیمار بستری در بخش مراقبت ویژه
بیستم	زخم بستر در ICU	۱۴۰۲/۲/۲۴	آشنایی با بیماران مستعد و مراحل تشکیل زخم بستر در بخش مراقبت ویژه
بیست و یکم	تغذیه در ICU	۱۴۰۲/۲/۳۱	آشنایی با انواع روش های تغذیه در بخش های مراقبت ویژه

بیست و دو	نارسایی حاد و مزمّن کلیه	۱۴۰۲/۲/۳۱	آشنایی با انواع نارسایی کلیه و مراحل و فیزیوپاتولوژی مربوطه
بیست و سه	درمان های جایگزین کلیه	۱۴۰۲/۳/۷	آشنایی با انواع دیالیزها و مراقبت های قبل از دیالیز خونی و مراقبت های حین و بعد دیالیز خونی
بیست و چهار	دیالیز صفاقی	۱۴۰۲/۳/۲۱	آشنایی با دیالیز صفاقی و انواع آن و مراقبت های پرستاری مربوطه

روش ارزشیابی دانشجو: (درصد تکالیف ارائه شده، درصد آزمون پایانی، همچنین استراتژی مدرس در نمره دهی به تکالیفی که با تاخیر پاسخ داده می شوند بطور واضح مشخص شود):

درصد نمره	روش ارزیابی واحد نظری
۲۰ درصد	تکالیف کلاسی (در مجموع ۵-۲ نمره در نظر گرفته شود)
۴۰ درصد	میان ترم
۶۰ درصد	ارزیابی های پایانی
۱۰۰	مجموع

منابع و سایتهای آموزشی جهت مطالعات بیشتر:

۱. شیر، حسین. نیکروان مفرد، ملاحظت. اصول مراقبتهای ویژه در ICU.CCU. دیالیز. تهران: نور دانش، ۱۴۰۰.
۲. ذوالفقاری، میترا. بهرام نژاد، فاطمه. مراقبتهای پرستاری در بخشهای مراقبت ویژه. تهران: بشری. ۱۳۸۹
۳. شهرکی واحد، عزیز. معصومی، غلامرضا. رضوانی فرهاد. تروماها برای فوریت های پزشکی. تهران: جامعه نگر. ۱۴۰۰